

MYŚL NARODOWA

TYGODNIK POŚWIĘCONY
KULTURZE TWÓRCZOŚCI POLSKIEJ.

ROK 1925
(PAŹDZIERNIK — GRUDZIEN)

Biblioteka Jagiellońska

1003238906

WARSZAWA — 1925

REDAKTOR NACZELNY I WYDAWCA: — ZYGMUNT WASILEWSKI
REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY I SEKRETARZ: JAN REMBIELIŃSKI

SKŁAD GŁÓWNY: AL. JEROZOLIMSKIE 17, TEL. 11-90

S P I S R Z E C Z Y

KULTURA NARODOWA I SPOŁECZNA

	Str.
Twórczość polska, przez Z. Wasilewskiego . . .	1
Rozrost społeczny włościństwa, przez Boh. Wasiu- tyńskiego	2
Według stawu grobla, przez Z. Wasilewskiego	17
Chłop polski, przez St. Szpotańskiego	18
Odrodzenie polskiej myśli politycznej, przez Z. Wa- silewskiego	33
O dostęp cywilizacji do ziemi, przez Stefana Do- brzańskiego	49
Ogień ofiarny, przez Z. Wasilewskiego	66
Tradycje niewoli, przez R. Rybarskiego	81
Brak wyobraźni twórczej, przez Z. Wasilewskiego	97
Niedoceniając własnych wartości, przez Z. Wasilew- skiego	113
Kryzys kultury, przez St. Mękarskiego	131
Polska myśl wychowawcza, przez Z. Wasilewskiego	145
Arystokracja kultury, przez Boh. Wasiu- tyńskiego	177

POLITYKA I SPRAWY SPOŁECZNE

Chimera pokoju, przez Miecz. Piszczkowskiego	35
Bułgarzy wobec polskiej kultury, przez Henryka Batowskiego	42
Kara za głupstwo, przez Stefana Dobrzańskiego	90
Studjum polityki angielskiej, przez Bolesława Batora	98
Kto poniesie odpowiedzialność, przez St. Dobrzań- skiego	106
Polska i Rumunja, przez St. Kozickiego	146
Osoby, hasła i idee, przez Rom. Rybarskiego .	170

WYCHOWANIE NARODOWE

Usprawnienie sił narodowych, przez L. Konopa- ckiego	12
Bałamuctwa pedagogiczne	60
Wychowanie wojskowe za czasów Komisji Edukacji Narodowej, przez T. Bieleckiego	100 i 116
O reformie szkolnictwa, przez J. Korneckiego .	123
Jakie straty ponosi Polska wskutek niedostatecznego uprawiania nauk pedagogicznych, przez L. Jaxę- Bykowskiego	156
Nowa książka Durkheima, przez B. Suchodol- skiego	158
Dlaczego obecne gimnazjum nas nie zadawała, przez Bol. Gaweckiego	171
O naczelnem zadaniu gimnazjum polskiego, przez Bol. Gaweckiego	187
Obraz przyszłości, przez Bol. Gaweckiego . . .	205

ARTYKUŁY NAUKOWE I LITERACKIE

	Str.
Wiedza o pochodzeniu ludów i cywilizacji, przez Pomorskiego	19
Treść w sztuce, przez St. Pieńkowskiego	20
Nieśmiertelność poezji staropolskiej, przez Juljana Ejsmonda	51
Forma w sztuce, przez St. Pieńkowskiego . . .	52
Zagadnienie aryjskie, przez Pomorskiego . . .	67
Alchemja sztuki, przez St. Pieńkowskiego . . .	66
Ad rem, przez Tadeusza Rozworę	77 i 125
Zmierzch ewolucjonizmu w antropologii, przez A. da Fishera	82
Grecy — pierwsi Arjowie w dziejach Europy, przez Pomorskiego	114
Poznajmy dzieje współczesne przez Wł. Konop- czyńskiego	132
Nasze psychopompy, przez St. Pieńkowskiego .	147
Mistrz historii współczesnej, przez Wł. Konop- czyńskiego	148
Wiedza dla Ojczyzny, przez I. Briares	179
Radość życia i młodość poezji staropolskiej, przez Jul. Ejsmonda	182

ŻYCIORYSY I CHARAKTERYSTYKI LITERACKIE

Franciszek Karpiński, przez Józefa Birkenmajera	26
Stefan Żeromski, przez Z. Wasilewskiego . . .	129
Władysław Reymont, przez Z. Wasilewskiego .	161
Że taki wielki posąg — z jednej bryły, (o Reymoncie) przez Józefa Birkenmajera	163
Kasprowicz a Polska przyszłości, przez Władysława Kozickiego	193
Kasprowicz a najmłodszy, przez Stefana Kołacz- kowskiego	194
Kasprowicz jako tłumacz tragików greckich, przez Józefa Birkenmajera	196
O portretowaniu Kasprowicza, przez Z. Wasilew- skiego	198
O Kasprowiczu	203

MUZYKA I SZTUKI PLASTYCZNE

O muzyce, przez Józefa Weysenhoffa	4
Melancholikom dla rozrywki, przez Antoniego Ma- rylskiego	10
Kompozycja figuralna w Zachęcie (kl)	29
O pierwiastek rodzimy w muzyce polskiej, przez Zdz. Jachimieckiego	36
Z Zachęty (kl)	46 i 181
Sztuki plastyczne (kl)	78
Salon w Zachęcie, przez (kl)	190

WSPOMNIENIA I PAMIĘTNIKI

Ubogie początki, przez Józefa Hłaskę	34
Geneza „Zygmunta Podfilipskiego“ przez Józefa Weyssenhoffa	55 i 72
Ze wspomnień o Ślewińskim, przez Tad. Makowskiego	119
Obyczajowa strona zabawek dziecięcych (Baudelaire'a) przekład B. Wydźgi	183

P O E Z J E

Z cyklu: Mój Świat, przez Jana Kasprowicza	6, 22, 54 i 201
Z cyklu: Iberia, przez Janusza Herlaine'a	24
Z cyklu: Lewą ręką, przez Stan. Miłaszewskiego	37 i 78
Gorzkie żale, przez Emila Zegadłowicza	38
Sosny, przez St. Miłaszewskiego	56
Do Boga, przez Gabryela T. Hennera	70
Burza, przez Cypriana Norwida	85
Szekspira „Burza“, przekład Barbary Zan.	86
* * * przez Emila Zegadłowicza	102
Z Verlaine'a, przekład B. Wydźgi	118
Pamięci autora „Popiołów“, przez Stefana J. Godlewskiego	136
Zielone Świątki na Panieńskich skałach, przez J. A. Gałuszkę	150
Goethego „Faust“ (prolog), przekład E. Zegadłowicza	168
Sama w ruinie, przez Marylę Wolską	182
Przekłady (z Rückerta i Jordana) przez J. B. K.	182
Oto jest noc Wigilijna..., przez G. T. Hennera	203
Noc wigilijna dywizji syberyjskiej, przez Józefa Birkenmajera	203

N O W E L E

Grabinka, przez Stefana J. Godlewskiego	7, 23 i 39
In-gwa, spolszczyła H. Bardzińska	70
N. D. D. P., przez Stefana J. Godlewskiego	87 i 103
Wybieg instynktu, przez Stefana Żeromskiego	134
Panika, przez G. N. Ordon	151
Pogrzeb, przez Wład. Reymonta	167

T E A T R

przez Z. Wasilewskiego

Jak wam się podoba Szekspira	13
Damy i huzary Al. Fredry	11
Antychryst K. H. Rostworowskiego	29
Hetman Stanisław Żółkiewski Kaz. Brończyka	45
Pan minister S. Krzywoszewskiego	61
Śmieszni kochankowie J. Natansona	62

Madame Sans Gène Wiktoryna Sardou	78
Z tygodnia (Zemsta, Ładna historia)	94
Żeglarz Jerzego Szaniawskiego	110
Achilleis Wyspiańskiego	126
Lampka oliwna E. Zegadłowicza	173
Lojalność Galsworthy'ego	174

RECENZJE I NOTATKI

Sarolea: Wrażenia z Rosji sowieckiej, (jr)	14
Prace prof. Kleinera	28
Z wydawnictw filozoficznych (ik.)	28
A. Świętochowski: Dzieje chłopów polskich, przez St. Szpotańskiego	44
Ostatni numer Skamandra (jr.)	44
Tajemnicze przyczyny tajemniczych nieudomówień (z powodu książki W. Tokarza „Sprzysiężenie Wysockiego i Noc Listopadowa“), Decimus Hastatus	59
Pan na Tulczynie, przez J. Birkenmajera	64
Nowe wydanie i nowe oceny „Pana Tadeusza“ przez Ignacego Chrzanowskiego	83
Krytyki Boya i Rabskiego (W)	92
Pamiętnik Literacki (LXXI), przez J. Birkenmajera	93
O cenę absolutu (J. Ujejskiego), przez St. Szpotańskiego	99
Pisma Ojców kościoła, przez J. Birkenmajera	108
„Język polski“, przez J. Birkenmajera	124
Rola Nar. Demokracji w Polsce Niepodległej (z powodu M. Bobrzyńskiego „Wskrzeszenia Państwa Pol.“), (ND)	138
Papini „Od człowieka do Boga“, przez St. P.	140
Ostatnie powieści Leblondów, przez I. Br.	140
Ostatnie dzieło Reymonta, przez Adolfa Nowaczynskiego	165
Pół J. K. Hłakowiczówny, przez Z. W.	188
Hellenizm Słowackiego, Sinki, przez Józefa Birkenmajera	189

LIBERUM VETO

Fejleton tygodniowy Aleksandra Świętochowskiego (od nr. 2).

S T A Ł E R U B R Y K I

w każdym numerze:

- Kronika literacka, naukowa i artystyczna
- Przegląd polityczny, przez Ign.
- Głosy (drobne fejletony)
- Na marginesie (od nr. 8)
- Kronika ogólna